

Nr. 08-1/31-3034 din 06/12/ 2021

A P R O B,
_____/ semnat / ____
__06 /12 / 2021
Natalia MOLOȘAG
Avocatul Poporului (Ombudsmanul)

RAPORT PRIVIND VIZITA PREVENTIVĂ INSPECTORATUL DE POLIȚIE EDINEȚ

18 noiembrie 2021

**Raportul a fost elaborat de
angajații Oficiului Avocatului Poporului:**

- Aladin LOZAN, consultant, Direcția prevenirea torturii
- Iurie DUBENCO, consultant principal, Direcția prevenirea torturii
- Alexandru ZUBCO, șef, Direcția prevenirea torturii

A. INFORMAȚII GENERALE DESPRE VIZITĂ

Conform dispozițiilor paragrafului 8 din Regulamentul de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului aprobat prin Legea nr.164/2015 și a art.24, al.2 din Legea cu privire la Avocatul Poporului nr.52/2014, la 18 noiembrie 2021 a fost efectuată o vizită preventivă la Inspectoratul de poliție Edineț (*în continuare IP Edineț*).

Scopul vizitei: Monitorizarea situației persoanelor reținute și aflate în custodia poliției în contextul recomandărilor anterioare ale Avocatului Poporului¹

Precedenta vizită: 18 august 2020

Standarde de monitorizare:

- 1) Rezoluția CES nr.663 C (XXIV) din 31/07/1957 privind Ansamblul de reguli minime pentru tratamentul deținuților;
- 2) Recomandarea Comitetului de miniștri ai statelor membre, referitoare la Regulile penitenciare europene REC (2006)2;
- 3) Rezoluția ONU nr.43/173 din 09/12/1988 privind Principiile pentru protecția persoanelor aflate sub orice formă de detenție sau închisoare;
- 4) Rezoluția ONU A/RES/57/199 din 18/12/2002 privind Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante.
- 5) Rezoluția ONU 40/33 din 29/11/1985 privind Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite cu privire la administrarea justiției pentru minori (Regulile de la Beijing);
- 6) Recomandarea Rec (2006)13 a Comitetului de Miniștri al statelor-membre privind detenția provizorie, condițiile în care are loc aceasta, precum și aplicarea garanțiilor împotriva abuzului;
- 7) Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO) (articolul 3), protocoalele la CEDO și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Convenția europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante din 1987, precum și rapoartele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT) privind situația din Republica Moldova;
- 8) Codul de executare / Statutul Executării pedepsei de către condamnați.;
- 9) Legea cu privire la poliție.

NOTĂ: Aspectele relatate în Raportul de vizită descriu exclusiv situația din ziua monitorizării!

B. INFORMAȚII GENERALE DESPRE INSTITUȚIE

Inspectoratul de poliție Edineț se află în or. Edineț, str. Ștefan Vodă 5. Instituția, la momentul vizitei era condusă de comisarul-principal, DI Dianu SAVCIUC și reprezentanții Secției detenție și escortă.

IP dispune de izolator de detenție provizorie localizat la demisol (cu acces din IP), renovat din fondurile europene și dat în exploatare la 15 noiembrie 2019. Izolatorul de detenție provizorie este destinat pentru detenția persoanelor reținute pe un termen ce nu depășește 72 ore pentru adulți și 24 ore pentru minori. Capacitatea izolatorului este de 19 persoane ce pot fi plasate în 7 celule. Izolatorul deservește 3 IP (fără izolatoare) și anume: IP Briceni, IP Dondușeni și IP Ocița.

¹ http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2020/09/Raport_vizita_IP-Edinet_18.08.2020_PE-SITE.pdf

C. COOPERAREA

Angajații IP au manifestat deschidere spre cooperare și comunicare directă pe durata vizitei. Angajații OAP nu au avut restricții la accesul în instituție, la registrele de evidență a persoanelor reținute, biroul de anchetă, blocul sanitar, blocul alimentar, curtea de plimbări și spațiile de detenție. La fel, a fost asigurată confidențialitatea discuției cu persoana aflată în custodie. Au fost intervievați 11 angajați ai poliției (ofițeri de urmărire penală, ofițeri de investigații, polițiști ce participă la reținere) pe domeniul de monitorizare.

D. DURATA PRIVĂRII DE LIBERTATE:

Durata privării de libertate în izolatorul poliției nu poate depăși 72 ore. Potrivit datelor prezentate, în primele 10 luni ale anului 2021, în izolator au fost plasate 198 persoane, dintre care - 40 au fost plasate pe o perioadă mai mare de 72 ore.

Număr plasați în izolator	Deținuți 72 ore	Deținuți mai mult de 72 ore
198	177	40

E. ASIGURAREA DREPTURILOR MINORILOR LA REȚINERE:

IP Edineț nu dispune de o cameră pentru audierea minorilor. Minorii sunt reținuți doar în cazuri de crime grave, de rezonanță sau cu vătămări. În primele 10 luni ale anului 2021 au fost plasați în izolator - 5 minori pentru infracțiuni penale.

F. ASIGURAREA DREPTULUI LA EXAMINARE MEDICALĂ LA REȚINERE:

Potrivit administrației IP Edineț, în timpul întocmirii pr.verbal de reținere bănuitul este examinat de către felcer dacă are careva leziuni corporale și se verifică starea lui fizică. Cabinetul medical este larg, luminos și dotat corespunzător. Examinarea reținuților/deținuților se realizează de către felcerul instituției angajat pe 1,0 unitate. Acesta domiciliază în or. Briceni și face zilnic naveta de comun cu alți angajați ai Serviciului detenție și escortă din Briceni (*după sistarea IDP Briceni, o parte din angajați au fost arondați la IP Edineț*), fie cu transportul public sau de ocazie. Șeful secției detenție și escortă a reiterat că indiferent de distanța dintre orașe sau alte circumstanțe – examinare medicală se realizează conform instrucțiunilor interne.

Potrivit **Registrului de evidență a fișelor medicale**, constatăm 9 cazuri de plasare a reținuților cu leziuni obținute **de până la reținere**. Fișele de examinare au fost completate corect, există mențiuni cu privire la circumstanțele leziunilor corporale, precum și nivelul de asistență medicală oferit. Urmare a examinărilor fișelor medicale nu au fost observate cazuri de maltratare, abuz sau rele tratamente în procesul reținerii și detenției persoanelor reținute.

Printre necesitățile evidențiate de serviciul medical se enumără **achiziționarea echipamentelor și medicamentelor de intervenție în acordarea ajutorului medical primar**.

G. CONDIȚIILE MATERIALE DE DETENȚIE

Izolatorul dispune de 7 celule, cu o capacitate de 19 persoane. Condițiile materiale de detenție corespund standardelor minime internaționale. Acestea sunt amenajate cu paturi staționare pentru 2 și 3 persoane; masă și scaune fixate de podea, pentru un număr echivalent de persoane. Paturile sunt asigurate cu saltele noi, lenjerie și păaturi noi. În fiecare celulă există geam cu acces la lumină naturală suficientă. Pe timp de noapte, celulele sunt iluminate artificial. În cazuri speciale și neprevăzute, izolatorul dispune de iluminare de la un generator diesel. Toate celulele dispun de blocuri sanitare proprii, ce întrunește toaleta și dușul cu apă caldă / rece. Prin urmare, fiecare deținut poate să fac duș ori de câte ori are nevoie. **Totuși, la momentul vizitei, în baie și pe pereții de jos a celulelor se observă elemente ale igrasiei (probabil din cauza umezelii). Igrasia urmează a fi înlăturată.**

Suplimentar, în izolator există opt încăperi auxiliare, care crează activitatea acestuia pe deplin viabilă. Acesta sunt: cabinetul medical, compus din 2 odăi, una fiind sala de proceduri; - sala de percheziție cu încăperea de depozitare a lucrurilor personale ale deținuților; - cameră de întrevedere cu avocatul; - cameră de audieri (ancheta); - o mini bucătărie, unde se păstrează în frigider, apoi se încălzește și se repartizează hrana deținuților; - biroul de activitate a santinelei de serviciu, compus din două odăi și un bloc sanitar, fiind echipat cu calculator, monitorul căruia asigură supravegherea timp de 24 de ore prin intermediul camerelor video a tuturor încăperilor din incinta Izolatorului; - o mini spălătorie, dotată cu mașini de spălat automat pentru spălarea lenjerie de pat și în unele cazuri acordă susținere deținuților la îngrijirea și menținerea igienei personale și a vîstimentației deținuților; - curtea de plimbare, care doar pe 1/3 este acoperită în caz de ploaie sau zăpadă, astfel asigurând deținuților posibilitatea de a se afla la aer curat în fiecare zi.

În privința alimentației persoanelor plasate în izolator, administrația izolatorului a afirmat existența unui contract de prestări servicii cu o companie ce furnizează servicii de alimentare a persoanelor de 3 ori pe zi. Persoana responsabilă, face comandă către agentul economic cu privire la numărul de porții în conformitate cu prevederile HG 609/2006. Un angajat al Serviciului detenție și escortă ridică produsele livrate de la prestatorul de servicii alimentare.

Potrivit art.215 din Codul de Executare, condițiile de deținere a căruia, în virtutea regimului sau a sancțiunii disciplinare aplicate, limitează aflarea lui la aer liber, i se acordă o plimbare zilnică cu o durată de cel puțin o oră. Astfel Izolatorul dispune de o curte special amenajată pentru plimbările zilnice ale deținuților. Potrivit însemnărilor efectuate în **Registrul de scoatere din cameră/celulă și a plimbării la aer liber** precum și discuțiilor cu responsabilul pe IDP și persoana reținută, constatăm că, persoanele fumătoare sunt scoase la plimbare câte 5 - 10 min, de mai multe ori pe zi pentru a evita fumatul în celule.

Supravegherea deținuților se realizează de un angajat al Izolatorului în mod direct, și cu ajutorul camerelor video. Ușile camerelor de detenție fiind prevăzute cu vizor și vizetă. Holul Izolatorului și biroul pentru audiență și întrevederi sunt supravegheate video.

În perioada de 10 luni a anului 2021 în IDP au fost plasate 198 persoane cu statut de reținut, arestat și condamnat.

Foto_OAP_celula_IDP al IP Edineț_18.11.2021

H. INCIDENTE/ABUZURI/RELE TRATAMENTE

În perioada vizitei, plângeri referitor la abuzuri/ tratament inuman și sau degradant din partea angajaților izolatorului nu au parvenit. Potrivit angajaților, incidente sau violențe între deținuți nu au fost înregistrate. Potrivit **Registrului de evidență a recepționărilor și transmiterii plângerilor, declarațiilor sau altor informații despre pretinse fapte de tortură, tratament inuman sau degradant**, nr.687/2019 din unitatea de gardă - există mențiuni despre 9 cazuri în perioada 2021:

- 6 cazuri - *agresat de polițiști;*
- 1 caz – *aplicarea forței fizice și cătușelor;*
- 1 caz – *conflict cu polițistul;*
- 1 caz – *amenințare cu răfuială fizică prin telefon de polițist.*

Toate cazurile respective, au fost raportate procurorilor din cadrul Procuraturii Briceni.

I. CONSTATĂRI/ RECOMANDĂRI:

- A. Renovarea izolatorului și redeschiderea acestuia este binevenită în contextul asigurării garanțiilor fundamentale împotriva torturii și altor forme de rele tratamente;
- B. Condițiile materiale din izolatorului de detenție sunt conforme standardelor minime de detenție;
- C. Este de apreciat că în calitate de santinelă în IDP activează o angajată de sex feminin;
- D. **A achiziționa, cât de curând este posibil, echipamente medicale și medicamente de necesitate primară pentru serviciul medical din izolator;**

- E. A înlătura igrasia din băi și de pe pereții celulelor, precum și a aerisi spațiile de detenție;
- F. A nu admite plasarea persoanelor reținute mai mult de 72 ore în izolator.

Urmare, a constatărilor în perioada vizitei, conducându-ne de prevederile art.24 a Legii nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul):

PROPUNEM:

- 1) A lua act de constatările și concluziile Raportului de vizită la IP Edineț din 18/11/2021;
- 2) A remite Raportul de vizită la IP Edineț din 18/11/2021 către IGP și IP Edineț;
- 3) A plasa raportul pe site pentru informare.

Executori:

Aladin LOZAN,

Consultant, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /

Iurie DUBENCO,

Consultant principal, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /

Coordonat:

Alexandru ZUBCO,

Șef Direcție, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /